

Učiteljski T O V A R Š.

Izhaja
1. in 15. dne vsakega
meseca na celi pol.

List za šolo in dom.

Velja
za vse leto 2 gl. 50 kr.,
za pol leta 1 gl. 30 kr.

List II.

V Ljubljani 1. junija 1872.

Tečaj XII.

T I Č A.

Škerjanec.

Vselej prvi v zraku pojem,
Ko zelenje spušča se,
Ko so jasna že nebesa,
Kedar kmet na polje grà.
Solnca zló se veselím,
Hvalne pesmice drobim.

Vrabec.

Lépo peti res ne morem,
Tud' napraljen sem prostó,
Med ljudmí prijatlov nimam,
Dečki me preganjajo.
Vendar rád bi vedno pel,
Ker sem živ in ves vesel.

Naravno podučevanje.

Podučevanje naj bode pred vsem drugim naravno. Ta pridevek je sicer kratek, pa je zelo važen, kajti že pred sto in sto leti je veljal toliko, kakor veljá danes. Amos Komenski je pri vseh svojih pedagogičnih vodilih povdarjal, da naj bode vse podučevanje naravno. Pestaloci je podlago k dobremu podučevanju stavil s tem, da je podučeval naravno. Kako pa naj se podučuje, da se podučuje naravno? to je važno vprašanje. Stara ljudstva so tudi podučevala, toda vse svoje podučevanje stavila so le na skušnjo. Mladi podučevali so tako, kakor so to pri starih videli in slišali. V novejšem času jelo se je misliti na to, kako bi se naravno podučevalo, t. j. da bi se učitelj zavedal pri podučevanju. Odgojnik in učitelj mora vedeti, da je pedagogika samostalna vednost, ki se opira na vednosti o telesu in duši človeški.

Da se pa vstanovi naravno podučevanje, postaviti morajo se glavna načela za pedagogiko, ki se ne ravna le po skušnji, temuč po postavah človeškega in sploh naravnega življenja. Ozirati mora se na otroško

življenje pri raznih narodih in stanovih, na razne razmere staršev in sploh na vse, kar sega v okrožje otroškega življenja. Imamo mnogo pedagoških knjig, a popolne knjige o otroški naravi (Kinderkunde) še nimamo, akoravno imamo pred sabo lepe Fröbelnove rasprave o otroškem življenju.

Pedagogijsko pravilo pravi: „Ogdojaj otroka, da bode v vseh rečeh krepek in samostalen!“ To pravilo velja že davno, toda le na podlagi britkih skušenj, ne pa po tem, da bi se bil kdo prizadeval otroško naravo popolnoma poznavati. Ljudstvo se je davno že podučevalo v šolah, toda, kako je to, da ni bilo do sedaj in še sedaj ni sposobno, da bi svojo nalogo in stopinjo v državi moglo prav razumeti. Časi se vedno spreminjajo, in bolj ko kedaj, je treba sedaj, da se v ljudski šoli izreja ljudstvo za sedanji duh časa, kateri nikdar ne miruje, temuč pušča za seboj vse, ki niso marljivi in ne razumevajo njegove naloge. Sedanja šola mora v prvi versti vzrejeti mladost, ki vé samostalno misliti in delati. Samostalno mišljenje in dejanje človeka žlahtni in postavlja v pravo stopinjo moštva in značaja. Samo po sebi se razume, da se mladini morajo pri tem tudi vcepiti prava pravna vodila. Posebno je pri ženski mladosti treba paziti, da se ne vzreja enostransko, temuč v duhu terdnega, neomahljivega, pobožnega značaja. Odkritoserčni (nehlinjeni) pobožni značaj je prvi pogoj pri vsaki, posebno pa še pri ženski odreji.

K naravnemu podučevanju šteje se tudi to, da naj bode podučevanje soglasno (harmonično), t. j. tako, kakaršno je vse naravi. Tu pa tam vidimo ljudi, ki so se v mladosti mnogo učili, pa vendar pozneje o priučenem ne znajo gospodariti, ker njihovo delovanje se nikakor ne vjema z njihovimi vednostimi. Vzrok temu je enostransko podučevanje, ktero se ni opiralo na pravo dušno zavednost. Človek je že po naravi tak, da ga naj več občutki vlečejo k temu ali unemu dejanju, tedaj se naša dejanja naj več ravna po naših mislih in domišljijah. Naloga ljudske šole je tedaj, da ne zbuja le duha, temuč tudi serce, in ne le vednost, temuč tudi ljubezen do kake reči. Podučevanje mora tedaj vsega človeka — po vseh njenih zmožnostih — obsegati in obdelovati, potem more se reči, da je naravno.

Dragi učitelji, prevdariti, kaj pomenja beseda „naravno“, in ravnajte se pri podučevanju in vzrejevanju naravno; kmali videli boste lep sad in v bližji že splošne lepe pridelke! P.

Kmečki stan in šolska omika.

Med prostim ljudstvom sliši se še vedno kriva misel, da kmetu ni treba veliko šolskega poduka, da je dovolj, da le zna brati in za silo